

ЗАКОН

ЗА ПРЕДОТВРЯТЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА СРЕД ЛИЦАТА, ЗАЕМАЩИ ВИСШИ ПУБЛИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Чл. 1. (1) Този закон урежда принципите и механизмите за предотвратяване на корупционното поведение на лицата, заемащи висши публични длъжности, условията и реда за деклариране, проверка, анализ и оценка на имущественото състояние, условията и реда за установяване на конфликт на интереси, както и статута и функционирането на Националното бюро за предотвратяване на корупцията, наричано по-нататък „Национално бюро“.

(2) Корупционно поведение по смисъла на този закон е налице, когато в резултат на заеманата висша публична длъжност лицето получава облаги, водещи до незаконно увеличаване на неговото или на свързани с него лица имуществено състояние, както и когато изпълнява възложените му правомощия или задължения по служба при условията на конфликт на интереси.

Чл. 2. Основната цел на закона е създаването на ефективна система за предотвратяване на корупцията, която гарантира, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото.

Чл. 3. (1) Предотвратяването на корупционно поведение се осъществява чрез:

1. деклариране на имуществото и интересите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и свързани с тях лица;
2. деклариране на несъвместимост;
3. осигуряване на публичен достъп до декларациите;
4. проверка на декларациите;
5. проверка, анализ и оценка на имущественото състояние;
6. установяване на конфликт на интереси и налагане на санкции и на други мерки в случай на установен конфликт на интереси;
7. публично оповестяване на имената на лицата, които не са подали декларации или в чиито декларации е установено

несъответствие, и на имената на лицата, за които е установен конфликт на интереси;

8. сезиране на компетентните органи в случаите, предвидени в този закон;

9. анализ и оценка на риска от корупционно поведение;

10. други способности и средства, предвидени в този закон.

(2) Действията и санкциите по този закон се прилагат независимо от предприемането на действия и мерки по други закони, включително започване на наказателно производство.

Чл. 4. Дейността по предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, се осъществява при спазване на следните принципи:

1. повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности;

2. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите;

3. пропорционалност на намесата в личния и семейния живот;

4. независимост, обективност и безпристрастност;

5. защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;

6. защита на лицата, подали сигнал за нарушение;

7. взаимодействие между държавните органи.

Чл. 5. (1) Този закон се прилага за лицата, заемащи висши публични длъжности.

(2) Лица, заемащи висши публични длъжности, са:

1. президентът и вицепрезидентът;

2. народните представители;

3. министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите;

4. членовете на Европейския парламент от Република България;

5. членовете на Европейската комисия от Република България и българските граждани, заемащи висши длъжности в органите на Европейския съюз, избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

6. председателят и съдиите от Конституционния съд;

7. председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, главният прокурор, техните заместници, членовете на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет, съдиите, прокурорите и следователите;

8. омбудсманът и заместник-омбудсманът;
9. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата;
10. управителят, подуправителите и членовете на управителния съвет на Българската народна банка;
11. управителят и подуправителят на Националния осигурителен институт;
12. управителят и подуправителят на Националната здравноосигурителна каса и директорите на районните здравноосигурителни каси;
13. председателите на държавни агенции, председателите и членовете на държавни комисии, изпълнителните директори на изпълнителните агенции, другите еднолични или колективни органи, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, и техните заместници;
14. директорът, заместник-директорът и инспекторите в Националното бюро за предотвратяване на корупцията;
15. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните ѝ звена;
16. членовете на Изпълнителния съвет и на Надзорния съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол;
17. директорът, заместник-директорите и главният секретар на Агенция "Митници", директорите на дирекции в Централното митническо управление, началниците на митници и техните заместници, началниците на митническите бюра и митническите пунктове;
18. изпълнителният директор, заместник изпълнителните директори и главният секретар на Националната агенция за приходите, директорите на дирекции в Централното управление и директорите на териториалните дирекции на Националната агенция за приходите;
19. директорите и заместник-директорите на службите за сигурност и на службите за обществен ред по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, председателят, заместник-председателите и директорите на специализираните административни и териториални дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност“ и директорът на дирекция „Вътрешна сигурност“ в Държавна агенция „Технически операции“;
20. главният секретар на Министерството на вътрешните работи и неговият заместник, административният секретар, директорите на главните дирекции и техните заместници, директорът на дирекция „Вътрешна сигурност“, директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и техните заместници;

21. главният секретар на Народното събрание, на Президента и на Министерския съвет, главните и административните секретари в администрацията на изпълнителната власт, постоянният секретар на Министерството на външните работи и постоянният секретар на отбраната;

22. ръководителите на инспекторати по Закона за администрацията;

23. членовете на политическите кабинети;

24. областните управители и заместник областните управители;

25. кметовете и заместник-кметовете на общини, кметовете и заместник-кметовете на райони, председателите на общинските съвети, общинските съветници и главните архитекти на общините и районите;

26. председателят и членовете на Съвета за електронни медии;

27. генералните директори на Българската национална телевизия, на Българското национално радио и на Българската телеграфна агенция;

28. българските граждани, заемащи длъжности в Организацията на Северноатлантическия договор, които са избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

29. ръководителите на задграничните представителства на Република България;

30. българските граждани, които по решение или по предложение на български публични органи са членове на управителни или на контролни органи на международни организации, съфинансирани от Република България;

31. членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на Българската банка за развитие;

32. членовете на управителните и на контролните органи на Националната електрическа компания и на Българския енергиен холдинг, директорите на дирекции към Националната електрическа компания, членовете на управителни и на контролни органи на дъщерни дружества на Българския енергиен холдинг;

33. членовете на ръководните и на контролните органи на политическите партии, получаващи държавна субсидия, и лицата, които съгласно устава представляват политическата партия;

34. членовете на ръководните и на контролните органи на Българския червен кръст;

35. лицата, определени да администрират и управляват средства от Европейския съюз и свързано с тях национално финансиране или чужди средства съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси;

36. лицата, упълномощени по реда на Закона за обществените поръчки от публични възложители да организират и да провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договорите;

37. председателят на Българската академия на науките и ректорите на държавните висши училища;

38. управителите и изпълнителните директори на лечебните заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса и/или от държавния бюджет;

39. членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите.

(3) Ако към момента на възникване на задължението за деклариране по реда на този закон лицето притежава повече качества по ал. 2, то подава само една декларация за имущество и интереси, в която посочва всички качества и съответните обстоятелства, относими към всяко от тях.

(4) Лицата по ал. 2 не подават декларации за обстоятелства, свързани с имущество и интереси, изискуеми на други нормативни основания във връзка със заеманата от тях длъжност.

(5) Ръководителите на ведомствата, които определят и освобождават лицата по ал. 2, са длъжни в 14-дневен срок от издаване на съответния акт да уведомят за това Националното бюро за предотвратяване на корупцията. За лицата по ал. 2, т. 5, 28 и 30 уведомлението се извършва от ръководителя на органа, приел решението или направил предложението.

ГЛАВА ВТОРА

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА

Раздел I

Структура и управление

Чл. 6. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е независим държавен орган за осъществяване на политиката по предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.

(2) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

(3) Бюджетът на Националното бюро се съставя, изпълнява се и се отчита по реда на Закона за публичните финанси.

(4) По бюджета на Националното бюро постъпват приходи от глоби по влезли в сила решения и от други източници от дейности, разрешени със закон.

(5) Устройството и организацията на работата на Националното бюро се уреждат в правилник, издаден от директора на Бюрото.

Чл. 7. Националното бюро за предотвратяване на корупцията се ръководи и представлява от директор, който се подпомага от заместник-директор.

Чл. 8. (1) Директорът и заместник-директорът на Националното бюро се назначават и се освобождават от Президента на Република България по предложение на Министерския съвет.

(2) Министерският съвет провежда публично изслушване на кандидатите за директор и заместник-директор на Националното бюро.

Чл. 9. (1) В присъствието на Президента директорът и заместник-директорът полагат следната клетва: „Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната, да работя за осъществяване на предоставените на Националното бюро за предотвратяване на корупцията функции, като спазвам принципите за независимост, обективност и добросъвестност при изпълнението на задълженията, възложени ми от закона, и в личното и професионалното си поведение се ръководя от най-високи стандарти за почтеност. Заклех се.“

(2) Ако лицето не положи клетва или не подпише клетвения лист, назначението се счита за недействително.

Чл. 10. (1) За директор и за заместник-директор на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се назначават български граждани, които имат висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ и най-малко 10 години професионален опит, поне 5 от които на ръководна длъжност, и които успешно са преминали проверка за почтеност.

(2) Проверката за почтеност задължително включва деклариране и проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на този закон. При извършване на проверката Министерският съвет може да използва съдействието на други държавни органи.

(3) За директор и за заместник-директор не могат да бъдат назначавани лица, които са:

1. осъждани за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията или които са освобождавани от наказателна отговорност за умишлено престъпление от общ характер с налагане на административно наказание;

2. лишавани по съответния ред от правото да заемат определена длъжност или да упражняват определена професия;

3. членове на политическа партия или коалиция и са били членове на ръководни или контролни органи на политическа партия или коалиция една година преди назначаването;

4. еднолични търговци, неограничено отговорни съдружници в търговско дружество, управители, търговски пълномощници, търговски представители, прокуристи, търговски посредници, ликвидатори или синдици, членове на органи за управление или контрол на търговско дружество, кооперация или юридическо лице с нестопанска цел.

(4) Директорът и заместник-директорът не могат да заемат друга платена длъжност или да извършват друга платена дейност освен научна или преподавателска или дейност, уредена в Закона за авторското право и сродните му права.

(5) Директорът и заместник-директорът не може да са свързани лица.

Чл. 11. (1) Директорът и заместник-директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се назначават за 5 години с право на не повече от два мандата.

(2) Процедура за назначаване на нов директор и заместник-директор се провежда не по-рано от 6 и не по-късно от 3 месеца преди изтичане на мандата.

(3) Директорът и заместник-директорът се освобождават предсрочно:

1. по тяхно искане;
2. при невъзможност да изпълняват задълженията си повече от 6 месеца;
3. при несъвместимост по чл. 10, ал. 3 и 5 и при нарушаване на забраната по чл. 10, ал. 4;
4. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по този закон;
5. при тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните им функции;
6. при смърт или поставяне под запрещение.

(4) Решението, с което Министерският съвет предлага освобождаване по т. 5, се мотивира.

(5) Не по-късно от един месец след предсрочното прекратяване на мандата Министерският съвет провежда процедура за определяне на нов кандидат за директор или за заместник-директор.

(6) При предсрочно прекратяване на мандата на директора заместник-директорът изпълнява правомощията му до назначаването на нов директор.

Чл. 12. (1) Директорът на Националното бюро получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на Народното събрание.

(2) Заместник-директорът на Националното бюро получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на директора.

Раздел II

Правомощия и функциониране

Чл. 13. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията:

1. извършва проверка и анализ на декларациите и имущественото състояние на лицата, заемащи висши публични длъжности;

2. установява конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности;

3. проверява сигнали във връзка с декларациите за несъвместимост на лицата, заемащи висши публични длъжности, и сезира органа по избора или назначаването за предприемане на съответни действия;

4. изготвя анализи на проекти на нормативни актове и на действащото законодателство относно съдържащи се в тях норми, създаващи корупционен риск;

5. разработва и предлага антикорупционни мерки и проекти за нормативни актове с антикорупционна насоченост;

6. разработва методологии за оценка на риска от корупционно поведение и оказва съдействие на държавните органи и на органите на местното самоуправление и местната администрация за тяхното прилагане;

7. осъществява анализ и оценка на риска от корупционно поведение;

8. разработва системи за проверка на почтеността и оказва съдействие на държавните органи и на органите на местното самоуправление и местната администрация за тяхното прилагане;

9. дава методически указания по прилагането на закона;

10. подпомага държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация при разработването и прилагането на антикорупционни мерки;

11. събира и обобщава информация за националните антикорупционни политики и мерки, необходима за доклади и анализи на европейски и международни организации и институции, включително в рамките на мониторингови механизми;

12. провежда обучения, семинари и кампании с антикорупционна насоченост;

13. осъществява сътрудничество с чуждестранни и международни институции и български и чуждестранни неправителствени организации.

(2) Изготвените от Националното бюро за предотвратяване на корупцията анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да вземат отношение по тях в едномесечен срок и да информират Националното бюро за приетите мерки и сроковете за тяхното прилагане, както и за неприетите от тях мерки и мотивите за това.

Чл. 14. (1) Директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията:

1. ръководи и организира дейността на Националното бюро, представлява го в страната и в чужбина и е първостепенен разпоредител с бюджет;

2. издава, изменя и допълва правилник за устройството и организацията на дейността на Националното бюро, който се обнародва в Държавен вестник и се публикува на интернет страницата на Националното бюро;

3. издава методика за критериите за приемане на анонимните сигнали, която се оповестява на интернет страницата на Националното бюро;

4. утвърждава образци на декларациите по чл. 23, ал. 1, т. 2 и 4;

5. осъществява функциите на орган по назначаването и на работодателят по отношение на служителите на Националното бюро;

6. определя докладчиците по процедурите за проверка на имущественото състояние на лица, заемащи висши публични длъжности, и за установяване на конфликт на интереси;

7. в края на всяко тримесечие представя публично обобщена информация за дейността на Националното бюро през съответния период, която се публикува и на интернет страницата на Националното бюро;

8. ежегодно до 31 март на следващата година представя пред Народното събрание доклад за дейността на Националното бюро, който се публикува и на интернет страницата на Националното бюро;

9. издава правила за провеждане на проверките за почтеност на служителите на Националното бюро и организира тяхното провеждане;

10. сезира компетентните органи при условията и по реда на този закон.

(2) Когато бъде поканен, директорът на Националното бюро е длъжен да се яви на изслушване в Народното събрание по

въпроси, свързани с компетентността и с работата на Националното бюро, при спазване на ограниченията по чл. 18.

Чл. 15. (1) При осъществяване на своята дейност Националното бюро изисква и получава информация и съдействие от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, от юридически лица и граждани.

(2) Органите и лицата по ал. 1 са длъжни в 14-дневен срок от получаване на искането да представят необходимата информация и/или да окажат необходимото съдействие.

(3) Лице, което е поканено за изслушване или за предоставяне на информация, не може да откаже да се яви пред Националното бюро, съответно да предостави исканата информация.

(4) Когато лицето не може да се яви на определената дата по уважителни причини, то се кани на друга дата.

(5) Достъпът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията до информационните масиви и регистри на държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация е пряк, когато техническите възможности позволяват това, и безплатен. Редът за предоставяне на информация от други органи, когато техническите изисквания не позволяват пряк достъп, се урежда в споразумение между директора на Националното бюро и ръководителя на съответния орган.

(6) Директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията може да поиска от съда разкриване на банкова тайна.

Чл. 16. Националното бюро за предотвратяване на корупцията води и поддържа електронни публични регистри:

1. за декларациите на лицата, заемачи висши публични длъжности;

2. за влезлите в сила решения по производства за установяване на конфликт на интереси;

3. за съставените актове за установяване на административни нарушения и за издадените наказателни постановления.

Чл. 17. (1) Администрацията на Националното бюро се състои от инспектори, други държавни служители и от служители, работещи по трудово правоотношение.

(2) За инспектори в Националното бюро се назначават лица с висше образование, които са преминали успешно проверка за почтеност.

(3) Повече от половината от назначените за инспектори трябва да имат висше икономическо или юридическо образование.

(4) Инспекторите в Националното бюро дават съгласие по време на заемане на длъжността си да бъдат подлагани на периодични и инцидентни проверки за почтеност.

(5) Проверките за почтеност се осъществяват по правила, издадени от директора на Националното бюро, като те задължително включват проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на този закон. Утвърдените правила се публикуват на интернет страницата на Националното бюро.

(6) Непреминаването на проверка за почтеност е основание за освобождаване от длъжността.

Чл. 18. (1) Директорът, заместник-директорът и служителите на Националното бюро са длъжни да не разкриват информация, до която са имали достъп или която им станала известна при или по повод изпълнение на правомощията или на задълженията им.

(2) Директорът, заместник-директорът и служителите на Националното бюро не могат да предоставят информация относно лицата, по отношение на които са подадени сигнали или са образувани производства, преди тяхното приключване, както и да изразяват публично становището си по отношение на висящи пред Националното бюро производства.

Чл. 19. Инспекторите на Националното бюро:

1. проучват, анализират и оценяват информацията от декларациите за имущество и интереси;

2. извършват проверка на имущественото състояние;

3. извършват проверка за наличие на конфликт на интереси;

4. съставят актове за установяване на административни нарушения в случаите, предвидени в този закон;

5. изготвят доклад за сезиране на компетентните органи в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 20. (1) По всяко производство за проверка на имущественото състояние и за установяване на конфликт на интереси се определят двама докладчици.

(2) Определянето на докладчиците се извършва от директора на Националното бюро при спазване на следните правила:

1. не се допуска двама служители да бъдат заедно докладчици по повече от 5 производства в рамките на една календарна година;

2. не се допуска едни и същи служители да бъдат докладчици само или предимно по производства спрямо една и съща категория лица, заемащи съответна висша публична длъжност.

(3) Промяна на докладчик се допуска при обективна невъзможност за изпълнение на задълженията в продължение на повече от 20 дни или при направен отвод.

Чл. 21. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията образува производство за проверка на имущественото състояние на лице, заемащо висша публична длъжност, или за установяване на конфликт на интереси по собствена инициатива в случаите по този закон по сигнал или по искане на лицето, заемащо висша публична длъжност, когато това се отнася за него.

(2) Производство се образува при подаване на сигнал, в това число анонимен, ако в него се съдържат достатъчно данни за необяснимо богатство и/или за конкретно корупционно поведение на лице, заемащо висша публична длъжност.

(3) Националното бюро за предотвратяване на корупцията може да образува производство и при публикация в средствата за масово осведомяване, съдържаща достатъчно данни за необяснимо богатство и/или за конкретно корупционно поведение на лице, заемащо висша публична длъжност.

(4) Производствата по собствена инициатива, по неанонимен сигнал или по искане на лице, заемащо висша публична длъжност, имат приоритет пред производствата по анонимни сигнали.

Чл. 22. (1) Дейността на Националното бюро подлежи на периодичен независим външен одит от международна одиторска компания, определена от министъра на финансите по реда на Закона за обществените поръчки.

(2) Одитът по ал. 1 се осъществява на всеки 18 месеца.

(3) Разходите за извършване на одита са за сметка на бюджета на Националното бюро.

(4) Директорът на Националното бюро е длъжен да предостави достъп и пълно съдействие на определената одиторска компания.

(5) Одитният доклад се публикува на интернет страницата на Националното бюро.

ГЛАВА ТРЕТА ДЕКЛАРИРАНЕ

Раздел I Декларации

Чл. 23. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават следните декларации:

1. декларация за несъвместимост;
2. декларация за имущество и интереси;

3. декларация за промяна в декларираните обстоятелства в декларацията по т. 1;

4. декларация за промяна в декларираните обстоятелства в декларацията по т. 2 в частта за интересите.

(2) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават пред органа по избора или назначаването, а декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 – пред Националното бюро.

(3) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават по образец, утвърден от органа по избора или назначаването.

(4) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 се подават по образец, утвърден от директора на Националното бюро.

(5) Декларациите се подават на хартиен и на електронен носител. Декларация, подадена само на електронен носител, се смята за неподадена, освен когато е подадена в съответствие със Закона за електронния документ и електронния подпис.

Чл. 24. (1) При заемането на висша публична длъжност, за която с Конституцията или със закон са установени несъвместимости, лицето подава пред органа по избора или назначаването декларация за несъвместимост в 14-дневен срок от заемането на длъжността.

(2) При промяна на заеманата длъжност лице, което остава задължено по този закон, не подава нова декларация за несъвместимост, освен ако за новата длъжност са предвидени различни несъвместимости.

(3) Когато лицето е декларирано наличие на несъвместимост, то е длъжно в едномесечен срок от подаване на декларацията да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта и да представи доказателства за това пред органа по избора или назначаването.

(4) В случай че лицето не предприеме действия за отстраняване на несъвместимостта в срока по ал. 3, органът по избора или назначаването предприема действия за прекратяване на правоотношението.

(5) Органът по избора или назначаването предоставя на Националното бюро сканирани копия от подадените декларации за несъвместимост и за промяна на декларираните обстоятелства в декларациите за несъвместимост за публикуване и на интернет страницата на Националното бюро.

Чл. 25. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават пред Националното бюро декларация за имущество и интереси, в която декларираат:

1. недвижимо имущество на територията на Република България и в чужбина;

2. моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства, както и други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон;

3. налични парични суми, в това число влогове, вземания и банкови сметки над 5000 лв., в това число в чуждестранна валута;

4. вложения в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 5000 лв.;

5. ценни книги, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества, поименни акции в акционерни дружества, в това число придобити чрез участие в приватизационни сделки извън случаите на бонова (масова) приватизация;

6. задължения и кредити над 5000 лв., в това число кредитни карти, чийто кредитен лимит надвишава 5000 лв. в местна или в чуждестранна валута;

7. трудови доходи, получени през предходната календарна година;

8. доходи извън тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година;

9. чуждо недвижимо имущество и чужди превозни средства на стойност над 5000 лв., които лицето и/или неговия съпруг, и/или лицето, с което то се намира във фактическо съпружеско съжителство, трайно ползва, независимо от основанията за това и от условията на ползване.

10. дадени обезпечения и направени разходи от тях или в тяхна полза, или в полза на лицата по ал. 4 с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която заемат длъжността, за:

а) обучение;

б) пътуване извън страната;

в) други плащания с единична цена над 500 лв.

11. обучения и пътувания извън страната извън случаите по т. 10, ако стойността им надхвърля 5000 лв.;

12. участие в търговски дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването;

13. договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемащо публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба;

14. данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемащо публична длъжност, има частен интерес.

(2) При годишното деклариране на имуществото по т. 3-6 се посочват наличностите към края на декларирания период.

(3) При деклариране на имуществото по ал. 1, ако то е придобито по време на заемане на длъжността, се посочват също правните основания и произходът на средствата, с които е станало придобиването им.

(4) Лицата, заемащи висши публични длъжности, декларират имуществото и доходите и на своите съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съпружеско съжителство, и на ненавършилите пълнолетие деца.

(5) Лицата, заемащи висши публични длъжности, не декларират имуществото и доходите на своите съпрузи при фактическа раздяла, както и в случаите, когато двамата съпрузи не живеят заедно и нямат общо домакинство.

(6) За обстоятелствата по ал. 5 задълженото лице подава декларация.

(7) Лицата, заемащи висши публични длъжности, могат да подадат декларация, че не желаят да бъде публикувана информацията относно лицето, с което се намират във фактическо съпружеско съжителство, и относно имуществото и доходите на това лице.

Чл. 26. (1) Декларация за имущество и интереси се подава:

1. в едномесечен срок от заемането на висшата публична длъжност;

2. ежегодно до 30 април - за предходната календарна година;

3. в едномесечен срок от освобождаване на длъжността;

4. в едномесечен срок от изтичане на една година след подаване на декларацията по т. 3.

(2) В срок до един месец от подаването на декларация за имущество и интереси съответното лице може да направи промяна в декларацията си, когато това се налага за отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства.

Чл. 27. Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават декларации по чл. 23, ал. 1, т. 3 и 4 в едномесечен срок от настъпване на промяната.

Раздел II

Регистри на декларациите

Чл. 28. (1) Органът по избора или назначаването поддържа публичен регистър на декларациите за несъвместимост и декларациите за промяна на декларираните обстоятелства в декларациите за несъвместимост.

(2) Националното бюро за предотвратяване на корупцията приема декларациите за имущество и интереси и за промяна в декларираните обстоятелства в декларацията за имущество и интереси в частта за интересите и ги завежда в публичния регистър по чл. 16, т. 1.

(3) Публичният регистър по чл. 16, т. 1 съдържа входящия номер, датата на декларацията и информацията по чл. 25, ал. 1.

Чл. 29. (1) Лицата, заемачи висши публични длъжности, имат право на достъп до регистрите по чл. 28 относно личните си декларации.

(2) Всяко лице има право на достъп до данните от регистрите по чл. 28.

(3) Достъпът се осигурява чрез интернет страницата на Националното бюро, съответно на органа по избора или назначаването при спазване на Закона за защита на личните данни.

(4) Всяко лице има право да получава информация, свързана с данните от регистрите по чл. 28, по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 30. (1) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 24, ал. 1 и чл. 27 органът по избора или назначаването публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемачи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

(2) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 26 и 27 Националното бюро публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемачи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

Раздел III

Проверка на декларациите

Чл. 31. В срок до 4 месеца от изтичане на сроковете по чл. 26 и 27 инспекторите на Националното бюро проучват и анализират информацията от декларациите за имущество и интереси на лицата, заемачи висши публични длъжности, относно достоверността на декларираните факти.

Чл. 32. (1) Проверката на декларациите се извършва чрез пряк достъп до електронните регистри, бази данни и други информационни масиви, поддържани от други държавни органи.

(2) Националното бюро може да изисква допълнителна информация от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, органите на съдебната власт и от други институции, пред които декларираните факти подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване.

(3) Органите и институциите по ал. 2 са длъжни в 30-дневен срок от получаване на искането да предоставят необходимата информация.

(4) Проверката се извършва чрез съпоставяне на декларираните факти и информацията, получена по реда на ал. 1-3.

Чл. 33. Проверката на всяка декларация приключва с доклад, в който се констатира съответствие или несъответствие на декларираните факти и обстоятелства с установеното.

Чл. 34. (1) При установено несъответствие при проверка на декларациите Националното бюро публикува на интернет страницата си списък на лицата, при които е установено несъответствие в декларациите.

(2) При установено несъответствие в размер на и над 10 000 лв. директорът на Националното бюро разпорежда извършването на проверка на имущественото състояние на лицето, заемащо висша публична длъжност.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ПРОВЕРКА НА ИМУЩЕСТВЕНОТО СЪСТОЯНИЕ

Чл. 35. (1) Проверката на имущественото състояние се извършва при:

1. установено несъответствие при проверката на декларацията за имущество и интереси по чл. 34, ал. 2;

2. установен с влязло в сила решение конфликт на интереси;

3. сигнал или публикация в средствата за масово осведомяване, отговарящи на изискванията на чл. 21;

4. случай на риск, идентифициран при анализ и оценка на риска от корупционно поведение.

(2) Проверката се извършва от Националното бюро, а проверката по отношение на директора и заместник-директора на Националното бюро – от постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси.

(3) Проверката се образува със заповед на директора на Националното бюро, с която се определят двама докладчици при спазване на разпоредбите на чл. 20, ал. 2, както и проверявания период, който не може да бъде по-дълъг от 10 години преди началото на проверката.

(4) Проверката по отношение на директора и заместник-директора на Националното бюро се извършва по правила, приети от съответната постоянна комисия на Народното събрание.

Чл. 36. Проверката на имущественото състояние се извършва в срок до 6 месеца от възникване на основанието за извършването ѝ.

Чл. 37. (1) Инспекторите извършват проверката, като изясняват фактите и обстоятелствата от значение за случая.

(2) Когато за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая са необходими специални знания, може да бъде възложено извършването на външни оценки и експертизи.

(3) При осъществяване на проверките може да се търси съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи и на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Чл. 38. (1) Инспекторите канят проверяваното лице да даде обяснения. Поканата се изпраща на адреса за кореспонденция, посочен в декларацията.

(2) На проверяваното лице се предоставя възможност да се запознае с всички доказателства, събрани в хода на проверката, и да направи възражение в 7-дневен срок.

(3) Проверяваното лице може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат служебно.

(4) В процедурата за проверка на имущественото състояние пред Националното бюро лицето може да бъде представявано от адвокат.

(5) Инспекторите могат да изискат проверяваното лице и/или свързани с него лица да дадат информация за обстоятелства, подлежащи на деклариране по този закон, отнасяща се за свързаните с проверявания лица.

Чл. 39. (1) Проверката завършва с изготвянето на доклад, който се подписва от двамата докладчици.

(2) Докладът съдържа най-малко следните данни: информация за проверяваното лице; извършените действия и установените факти и обстоятелства и доказателствата за тях; направените фактически и правни изводи и основанията за тях; направените от лицето възражения и мотивите в случай на неприемане; предложение за последващи действия и опис на приложените доказателства.

Чл. 40. (1) Ако в резултат на проверката се установи несъответствие между декларираните факти и обстоятелства и установеното в процедурата за проверка на имущественото състояние, директорът на Националното бюро сезира Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс срещу съответното лице, както и Държавна агенция „Национална сигурност“.

(2) Ако в резултат на проверката се констатира необяснимо богатство, директорът на Националното бюро сезира Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество за

предприемане на действия по реда на Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

(3) Ако в резултат на проверката се установят данни за извършено престъпление, директорът на Националното бюро сезира компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

Чл. 41. Събраните доказателства по реда на този закон се използват от други държавни органи в рамките на осъществяваните от тях административни производства.

ГЛАВА ПЕТА

НЕСЪВМЕСТИМОСТ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 42. Несъвместимост е заемането на друга длъжност или извършването на дейност, която съгласно Конституцията или закон е несъвместима с положението на лицето като заемащо висша публична длъжност.

Чл. 43. Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 44. Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо висша публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

Чл. 45. Облага е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, получаване на привилегия или почести, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Раздел II

Забрани при изпълнение на висша публична длъжност

Чл. 46. Лице, заемащо висша публична длъжност, не може да представлява държавата или общината в случаите, когато има частен интерес от вземането на дадено решение.

Чл. 47. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право при изпълнение на задълженията си да гласува в частен интерес.

Чл. 48. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва служебното си положение, за да оказва влияние в частен интерес върху други органи или лица при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнението на контролни или разследващи функции.

Чл. 49. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да налага санкции в частен интерес. Такова лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.

Чл. 50. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да се разпорежда с държавно или общинско имущество, да разходва бюджетни средства, включително средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, да издава удостоверения, разрешения или лицензи или да осъществява контрол по тези дейности в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то или свързани с него лица са членове на орган на управление или контрол, управители, съдружници или притежават дялове или акции.

(2) Забраната по ал. 1 се прилага и по отношение на свързани със заемащия висшата публична длъжност лица, които са еднолични търговци.

(3) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва дейностите по ал. 1 и в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то е било член на орган на управление или контрол, управител, съдружник или е притежавало дялове или акции 12 месеца преди датата на избирането или назначаването му или докато заема длъжността.

Чл. 51. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва или да разрешава използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията му по служба, докато заема длъжността и една година след напускането, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 52. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва консултантска дейност по отношение на лица, които са заинтересовани от актовете му, издавани при осъществяване на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 53. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да дава съгласие или да използва служебното си положение за търговска реклама.

Раздел III

Действия по предотвратяване на конфликт на интереси

Чл. 54. (1) Когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба, като уведоми писмено органа по избора или назначаването.

(2) Когато на заседание на колегиален държавен орган или на орган на местното самоуправление се обсъжда и решава въпрос, по който негов член е обявил частен интерес, последният не може да присъства на заседанието, да участва в обсъждането и да гласува. В тези случаи решенията се приемат с предвиденото мнозинство от членовете на органа, като се изключи лицето, което е обявило частен интерес.

Чл. 55. Органът по избора или назначаването е длъжен да направи отвод на лице, заемащо висша публична длъжност, ако разполага с данни за негов частен интерес във връзка с конкретно правомощие или задължение по служба.

Чл. 56. (1) Самоотводите и отводите се правят незабавно след възникване или узнаване на данните за наличие на частен интерес.

(2) Самоотводите и отводите се мотивират, като се посочва частният интерес, който е причина за отстраняването от изпълнението на конкретното правомощие или задължение.

Чл. 57. Разпоредбите на този раздел се прилагат, доколкото в специален закон не е предвидено друго.

Раздел IV

Установяване на конфликт на интереси

Чл. 58. (1) Производството по установяване на конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности, се образува със заповед на директора на Националното бюро при условията на чл. 21.

(2) Производството по установяване на конфликт на интереси на директора и на заместник-директора на Националното бюро се образува с решение на постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси.

Чл. 59. (1) В производството по установяване на конфликт на интереси се събират доказателства по реда на Административнопроцесуалния кодекс и се изслушва лицето, срещу което е образувано производството.

(2) На лицето, срещу което е образувано производството, се предоставят за запознаване всички събрани доказателства и му се дава възможност да направи възражение в 7-дневен срок.

(3) Лицето, срещу което е образувано производството, може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат, както и да бъде представявано от адвокат.

Чл. 60. Образувано производство за установяване на конфликт на интереси се прекратява, когато:

1. има влязъл в сила акт със същия предмет и със същите страни;
2. има висящо производство по този закон със същия предмет и със същите страни;
3. компетентен да се произнесе е друг орган;
4. сигналът не съдържа конкретни данни за нарушение и тази нередовност не е отстранена в 7-дневен срок от получаване на уведомление за това.

Чл. 61. (1) Директорът на Националното бюро, съответно постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси, се произнася с мотивирано писмено решение в срок до 2 месеца от възникване на основанието за образуване на производството. При случаи на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен с 30 дни.

(2) Решението по ал. 1 съдържа:

1. фактическите и правните основания за постановяването му;
2. направените от лицето възражения и мотиви в случай на неприемане;
3. диспозитивна част, в която се установява наличието или липсата на конфликт на интереси; налага се глоба по чл. 67, определя се нейният размер и се постановява отнемане по чл. 70, ако има основания за това;
4. данни за срока и органа, пред който може да се обжалва.

(3) В решението по ал. 1 се посочва и срок за доброволно изпълнение на наложената глоба.

Чл. 62. Решението на директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се съобщава на:

1. заинтересованото лице;

2. съответния орган, компетентен да прекрати правоотношението;

3. съответната окръжна прокуратура.

Чл. 63. (1) Решението, с което се установява конфликт на интереси, може да се оспори от заинтересованото лице пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Прокурорът може да подаде протест до съда в едномесечен срок от съобщаването на решението, с което се установява наличието или липсата на конфликт на интереси.

Чл. 64. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат съответно Административнопроцесуалният кодекс и Законът за административните нарушения и наказания.

Чл. 65. Когато се установят данни за извършено престъпление, материалите се изпращат незабавно на органите на прокуратурата.

Чл. 66. (1) Разпоредбите на чл. 58-63 се прилагат съответно и за производствата за нарушения по раздел VI.

(2) С решението, с което се установява нарушение на разпоредба от раздел VI, се налага и глоба по чл. 68.

Раздел V

Санкции и последици

Чл. 67. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което наруши разпоредба на раздел II от тази глава, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 68. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което след освобождаването му от длъжност наруши ограничение, предвидено в раздел VI от тази глава, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв.

(2) На едноличния търговец или юридическото лице, с което лицето по чл. 72 или чл. 73 е сключило договор или което се представлява или управлява от лице по чл. 72 или 73, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 - глоба от 10 000 до 30 000 лв.;

2. в случаите по ал. 2 - имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

Чл. 69. (1) Установяването на конфликт на интереси с влязъл в сила акт е абсолютно основание за освобождаване от длъжност.

(2) Освобождаването се осъществява по реда, определен в съответните закони.

Чл. 70. (1) Възнаграждението, получено от правоотношението или деянието, породило конфликт на интереси, за периода, през който конфликтът на интереси е бил укрит, се отнема в полза на държавата или общината.

(2) Ако бъде установено, че в резултат на конфликт на интереси лице, заемашо публична длъжност, или свързано с него лице е получило материална облага, нейната равностойност се отнема в полза на държавата, освен ако не подлежи на отнемане на друго основание.

Раздел VI

Ограничения след освобождаване от висша публична длъжност

Чл. 71. (1) Лице, заемашо висша публична длъжност, по отношение на което е установен конфликт на интереси, няма право в продължение на една година от влизането в сила на решението, с което е установен конфликт на интереси, да заема публична длъжност.

(2) Ограничението по ал. 1 се прилага и за лице, за което с влязъл в сила акт е установено, че е нарушило чл. 72 или 73.

Чл. 72. (1) Лице, което е заемало висша публична длъжност, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да сключва трудови договори, договори за консултантски услуги или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции с търговските дружества, едноличните търговци, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел, по отношение на които в последните 12 месеца от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е осъществявало действия по разпореждане, регулиране или контрол или е сключвало договори с тях, както и да е съдружник, да притежава дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел.

(2) Ограниченията се прилагат и за търговските дружества, свързани с дружествата по ал. 1.

Чл. 73. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което в последните 12 месеца от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е участвало в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, няма право в продължение на една година

от освобождаването му от длъжност да участва или да представлява физическо или юридическо лице в такива процедури пред институцията, в която е заемало длъжността.

(2) Забраната за участие в процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се прилага и за юридическо лице, в което лицето по ал. 1 е станало съдружник, притежава дялове или е управител или член на орган на управление или контрол след освобождаването му от длъжност.

ГЛАВА ШЕСТА

ЗАЩИТА НА ПОДАЛИЯ СИГНАЛА

Чл. 74. (1) Лице, което е подало сигнал за конфликт на интереси, за несъответствие в декларирано имущество или за необяснимо богатство на лице, заемащо висша публична длъжност, не може да бъде преследвано само за това.

(2) Лицата, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни:

1. да не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;

2. да не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;

3. да опазват поверените им писмени документи от неразрешен достъп на трети лица.

(3) Лицата по ал. 2 предлагат на съответните ръководители предприемането на конкретни мерки за опазване на самоличността на подалия сигнала, включително мерки, които да предотвратяват действия, чрез които му се оказва психически или физически тормоз.

Чл. 75. Лице, което е уволнено, преследвано или по отношение на което са предприети действия, водещи до психически или физически тормоз, заради това, че е подало сигнал, има право на обезщетение за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди по съдебен ред.

Чл. 76. В особени случаи по искане на директора на Националното бюро може са потърси съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи за вземане на допълнителни мерки за защита на лицето, подало сигнал.

ГЛАВА СЕДМА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 77. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което не подаде декларация по този закон в срок, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 78. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което не декларира или невярно декларира обстоятелство, което е длъжно да декларира по този закон, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв., освен ако не е предвидено по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 79. (1) Който не изпълни задължение по чл. 74, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 80. (1) Лице, което не предостави поисканите от Националното бюро информация и документи в определените срокове или не се яви пред него, когато бъде поканено, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 81. Глобите се внасят в приход на държавния бюджет.

Чл. 82. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от овластени от директора на Националното бюро длъжностни лица.

(2) Наказателните постановления се издават от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията.

(3) Актовете за установяване на нарушение по чл. 77 и 78 относно декларациите за несъвместимост се съставят от овластени от органа по избора или назначаването лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Свързани лица“ са съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съпружеско съжителство, роднините по

права линия, по сребрена линия - до четвърта степен включително, по сватовство - до втора степен включително, както и физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

2. „Пропорционалност на намесата в личния и семейния живот“ е намеса в такава степен, която не надхвърля необходимото за постигане на целите на този закон.

3. „Фактическо съпружеско съжителство“ е доброволно съвместно съжителство на две пълнолетни лица от различен пол, по отношение на които не съществува родство, представляващо пречка за встъпване в брак, при което лицата се грижат един за друг и за общо домакинство.

4. „Достатъчно данни“ са данни, от които може да се направи основателно предположение за корупционно поведение по смисъла на този закон.

5. „Трайно ползване“ е ползване на чужда вещь за задоволяване на нужди на ползвателя или на членовете на неговото семейство, което няма еднократен или инцидентен характер.

6. „Необяснимо богатство“ е несъответствие между имуществото и нетния доход на лицето по смисъла на Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, което приблизително надхвърля половината от размера на несъответствието по смисъла на същия закон.

7. „Инспектор“ е служител, заемащ длъжностите инспектор, старши инспектор, главен инспектор или държавен инспектор.

8. „Повторно“ е нарушението, извършено в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление или решението на съда, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

9. „Орган по избора или назначаването“ е органът, който избира или назначава, а когато такъв орган липсва - работодателят по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

§ 2. (1) Разпоредбите на глави трета, пета, шеста и седма се прилагат съответно за:

1. служителите в Администрацията на Президента, на органите на законодателната и съдебната власт, на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности;

2. представителите на държавата или на общините в

органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала или на юридически лица с нестопанска цел, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 2;

3. управителите и членовете на органите на управление или контрол на общински или държавни предприятия и ръководителите на техните териториални поделения, както и на други юридически лица, създадени със закон, с акт на държавен орган или на орган на местно самоуправление, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 2;

4. съветниците и експертите към политическите кабинети;

5. кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините;

6. съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители.

(2) Лицата по ал. 1 подават декларациите по чл. 23, ал. 1 в сроковете по чл. 26, ал. 1, т. 1 и 2 пред органа по избора или назначаването.

(3) Органът по избора или назначаването води публичен регистър на подадените декларации при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни, като по отношение на декларациите за имущество и интереси публична е само частта за интересите съгласно чл. 25, ал. 1, т. 12-14.

(4) Проверката на декларациите, както и производството по установяване на конфликт на интереси, се извършват от съответния инспекторат или от комисия от служители, изрично упълномощени от органа по избора или назначаването да осъществяват и тези функции.

(5) Организацията и редът за извършване на проверката на декларациите се уреждат с наредба на Министерския съвет.

(6) Когато при проверка на декларациите се установи несъответствие в размер на и над 10 000 лв., органът по избора или назначаването сезира Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(7) Установяването на конфликт на интереси се извършва от органа по избора или назначаването, като с акта за установяване на конфликт на интереси се налага и административното наказание.

(8) Актът по ал. 7 се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Актовете за установяване на административни нарушения по глава седма се съставят от органа по избора или

назначаването или от определени от него длъжностни лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването или от определени от него длъжностни лица.

(10) Когато при проверката на декларациите или в производството за установяване на конфликт на интереси се установят данни за извършено престъпление, органът по избора или назначаването сезира незабавно компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (1) Лицата, за които с този закон за първи път възниква задължение за деклариране, подават встъпителни декларации при условията и по реда на този закон в едномесечен срок от влизането в сила на разпоредбите на глави трета, четвърта, пета и седма.

(2) Задължените лица, подали встъпителни декларации по реда на отменения Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности, не подават нови встъпителни декларации след влизането в сила на разпоредбите на глави трета, четвърта, пета и седма. Те подават декларации при условията и по реда на този закон в сроковете по чл. 26, ал. 1, т. 2-4.

§ 4. Заварените към влизането в сила на този закон производства във връзка с установяване на конфликт на интереси и налагане на административни наказания се довършват по досегашния ред от Националното бюро.

§ 5. Този закон отменя:

1. Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности (обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 28 и 74 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 38 и 73 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 33, 69 и 94 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 18 и 62 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 30 и 71 от 2013 г. и бр. 12 и 17 от 2015 г.).

2. Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (обн., ДВ, бр. 94 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 10, 26 и 101 от 2009 г., бр. 62 и 97 от 2010 г.; бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 12 от 2015 г.).

§ 6. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е правопреемник на активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерския съвет.

(2) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е правоприемник на съответната част от активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Сметната палата, свързани с дейността ѝ по отменения Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности.

(3) Трудовите и служебните правоотношения на служителите в администрациите по ал. 1 и 2 се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител. В тримесечен срок от преназначаването служителите преминават проверка за почтеност, като непреминаването на проверка за почтеност е основание за освобождаване от длъжността.

(4) Министерският съвет в едномесечен срок от влизането в сила на закона урежда отношенията във връзка с преобразуването на административните структури по ал. 1 и 2.

§ 7. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г. и бр. 1, 27 и 61 от 2014 г.) в чл. 107а ал. 5 се изменя така:

„(5) При постъпване на работа и всяка година до 30 април служителят е длъжен да подава пред лицето по ал. 6 декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности. Това задължение не се отнася за служителите, които заемат технически длъжности. Служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

§ 8. В Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 8 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм. и

доп., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г., бр. 35 и 42 от 2009 г., бр. 24 и 97 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г., бр. 15 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 17 от 2013 г. и бр. 19 и 27 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 19а, ал. 3 думите „чл. 13, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси или при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 24, ал. 3 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности и при установяване на конфликт на интереси или при влизането в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 9. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г. и бр. 14 и 24 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. Член 29 се изменя така:

„Задължение за деклариране на имущество и интереси

Чл. 29. При встъпването си в длъжност и всяка година до 30 април държавният служител е длъжен да подава пред органа по назначаването декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности. Служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

2. В чл. 107, ал. 1, т. 8 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 10. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от

2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „председателя на Държавната комисия по хазарта“ се добавя „Националното бюро за предотвратяване на корупцията“.

§ 11. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г. и бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г. и бр. 14 и 22 от 2015 г.) в чл. 62, ал. 6 се създава т. 11:

„11. директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията – когато това е необходимо за извършване на проверките по Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

§ 12. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г., Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 36 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 1, 19 и 53 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл.15:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) На пряко подчинение на кмета на общината се създава инспекторат за осъществяване на контрол и проверки по § 2 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности. Когато числеността на общинската администрация не е достатъчна за обособяване на инспекторат, неговите функции се изпълняват от комисия от служители, изрично упълномощени от кмета на общината да осъществяват и тези функции.“;

б) досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

2. В чл. 34 ал. 5 се изменя така:

„(5) Общинският съветник не може:

1. да бъде член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролор, управител, прокурист, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие;

2. да заема длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава – членка на Европейския съюз;

3. да е едноличен търговец, съдружник, акционер, член на управителен, надзорен или контролен съвет на търговско дружество, което има сключени договори с общината, в която е общински съветник, както и с търговски дружества с общинско участие или с общински предприятия.“

3. В чл. 41 думите „и секретарите на общини“ се заличават.

4. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 13. В Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (обн., ДВ, бр. 38 от 2012 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 82 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 50 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14 и 22 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9, ал. 1, т. 7 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл. 22 се създава ал. 4:

„(4) Проверка започва и когато се констатира необяснимо богатство по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

3. В чл. 25 се създава ал. 5:

„(5) Проверката в случаите по чл. 22, ал. 4 започва въз основа на уведомление от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията до директора на съответната териториална дирекция. Уведомлението се придружава от доклада за извършената проверка по реда на Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности, придружен от събраните в хода на проверката доказателства“.

4. В чл. 26 накрая се поставя запетая и се добавя „освен в случаите, когато проверката е образувана по реда на чл. 22, ал. 4.“

§ 14. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 98 и 107 от

2014 г. и бр. 14 и 24 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 154:

а) в ал. 1 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“;

б) в ал. 3 думите „ръководител на структурата в сроковете и по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „орган в сроковете и по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл. 160:

а) в ал. 1 думите „имуществото и доходите“ се заменят с думите „имущество и интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“;

б) алинея 3 се отменя.

3. В чл. 201, ал. 1, т. 4 думата „доходи“ се заменя с „интереси“.

4. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с думите „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 15. В Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 14 и 24 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4, ал. 1, т. 4 думата „държавни“ се заменя с „публични“.

2. В § 1 т. 4 и 5 се изменят така:

„4. „Лица, заемащи висши публични длъжности“ са лицата по чл. 5, ал. 2 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.

5. „Свързани лица“ са лицата по § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

3. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 16. В Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 78 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 и 100 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 95 от 2011 г.; изм., бр. 15 и 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) в чл. 31, ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

§ 17. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 14 и 22 от 2015 г.) в чл. 37, ал. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 18. В Закона за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 114 от 2003 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 105 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 12, 32, 42 и 95 от 2009 г., бр. 15, 51, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 38 и 94 от 2012 г. и бр. 109 от 2013 г.) в чл. 9, ал. 3, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 19. В Закона за Националната акредитация на органи за оценяване на съответствието (обн., ДВ, бр. 100 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 42 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 97 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 14 от 2015 г.) в чл. 10а, ал. 2, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 20. В Закона за Националната стандартизация (обн., ДВ, бр. 88 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 97

от 2010 г. и бр. 82 от 2012 г.) в чл. 16, ал. 2, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 21. В Закона за Националния дарителски фонд „13 века България“ (обн., ДВ, бр. 12 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 32 и 94 от 2005 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г. и бр. 68 от 2013 г.) в чл. 7, ал. 6, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 22. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 94, 98 и 102 от 2008 г., бр. 24 и 82 от 2009 г., бр. 52, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 19, 43, 73 и 93 от 2011 г., бр. 33, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 35 и 40 от 2014 г. и бр. 8, 12, 14, 17 и 35 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 35, ал. 1, т. 3 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл. 47, ал. 5, т. 2 думите „чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 72 или 73 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 23. В Закона за ограничаване изменението на климата (обн., ДВ, бр. 22 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 14 и 17 от 2015 г.) в чл. 54, ал. 5 думите „чл. 12, т. 2 и 4 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „за частен интерес по смисъла на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 24. В Закона за омбудсмана (обн., ДВ, бр. 48 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 29 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) в чл. 15, ал. 1, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 25. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г. и бр. 14 и 24 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 188а ал. 1 се изменя така:

„(1) При назначаване на длъжност и всяка година до 30 април военнослужещите по § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности подават пред министъра на отбраната, съответно пред оправомощените от него длъжностни лица по чл. 146, т. 2 и 3 декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности. Военнослужещ, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

2. В чл. 285а ал. 1 се изменя така:

„(1) При постъпване на работа и всяка година до 30 април цивилните служители по § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности подават пред органа по назначаването или пред работодателя декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности. Цивилен служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

3. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 17б се изменя така:

„17б. „Свързани лица“ са лицата, посочени в § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

4. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 26. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 32, 97 и 99 от 2010 г., бр. 9, 82 и 99 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 15 и 28 от 2013 г. и бр. 53 от 2014 г.) в чл. 14, ал. 1, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 27. В Закона за приватизацията и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 78 от 2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г. – бр. 39 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 36, 53, 72 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36, 65, 94, 98 и 110 от 2008 г., бр. 24, 42, 82 и 99 от 2009 г., бр. 18, 50, 89 и 97 от 2010

г., бр. 19 и 98 от 2011 г., бр. 20, 38, 54 и 60 от 2012 г., бр. 15, 23, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14, 34 и 41 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 25, ал. 2 думите „от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 28. В Закона за професионалното образование и обучение (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 62 от 2006 г.; попр., бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 13 и 26 от 2008 г., бр. 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 97 от 2010 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г. и бр. 61, 98 и 107 от 2014 г.) в чл. 45, ал. 7, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“

§ 29. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 10, 14 и 37 от 2015 г.) в чл. 28е, ал. 10, т. 1, буква „г“ думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 30. В Закона за радиото и телевизията (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 60 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 и 112 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88, 93 и 105 от 2005 г., бр. 21, 34, 70, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41, 53 и 113 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 14, 37, 42 и 99 от 2009 г., бр. 12, 47, 97, 99 и 101 от 2010 г., бр. 28, 99 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 15, 17 и 27 от 2013 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 91 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 109 от

2013 г. и бр. 19 и 107 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 28а, ал. 3 думите „по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заличават.

2. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 31. В Закона за Сметната палата (ДВ, бр. 12 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 32. В Закона за социално подпомагане (обн., ДВ, бр. 56 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 45 и 120 от 2002 г., бр. 18, 30 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 58 от 2008 г., бр. 14, 41 и 74 от 2009 г., бр. 15 от 2010 г., бр. 9 и 51 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г. и бр. 98 от 2014 г.) в чл. 28, ал. 5, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 33. В Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 43 и 109 от 2008 г., бр. 88, 93 и 103 от 2009 г., бр. 32 и 88 от 2010 г., бр. 1 и 13 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 111 от 2013 г. и бр. 53 и 107 от 2014 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 34. В Закона за статистиката (обн., ДВ, бр. 57 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 74 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 39, 81 и 88 от 2005 г., бр. 100 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г., бр. 42 и 95 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) в чл. 8, ал. 3, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 35. В Закона за стоковите борси и тържищата (обн., ДВ, бр. 93 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 41 и 153 от 1998 г., бр. 18 от 1999 г., бр. 20 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 30, 34, 80 и 85 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 42 и 82 от

2009 г., бр. 18 и 97 от 2010 г., бр. 39 и 42 от 2011 г., бр. 38 и 77 от 2012 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.) в чл. 7, ал. 1, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 36. В Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра (обн., ДВ, бр. 14 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2012 г. и бр. 14 от 2015 г.) в чл. 31, ал. 4, т. 2 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 37. В Закона за безопасно използване на ядрената енергия (обн., ДВ, бр. 63 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 11 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 80, 87, 88 и 97 от 2010 г., бр. 26 от 2011 г., бр. 38 и 82 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г. и бр. 98 от 2014 г.) в чл. 7, ал. 1, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с думите „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 38. В Закона за Българската агенция по безопасност на храните (обн., ДВ, бр. 8 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 61 от 2014 г.) в чл. 9, ал. 7, думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 39. В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 49 и 153 от 1998 г., бр. 20 и 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 10 и 39 от 2005 г. и бр. 37, 59 и 108 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 24, 42 и 44 от 2009 г. и бр. 101 от 2010 г.) в чл. 12, ал. 9 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 40. В Закона за Българската телеграфна агенция (обн., ДВ, бр. 99 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 78 от 2012 г.; изм., бр. 15 от 2013 г. и бр. 19 от 2014 г.) в чл. 14, ал. 2, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 41. В Закона за гарантиране на влоговете в банките (обн., ДВ, бр. 49 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 73, 153 и 155 от 1998 г.,

бр. 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 92 и 118 от 2002 г., бр. 31 и 39 от 2005 г., бр. 59, 64 и 86 от 2006 г., бр. 67 и 98 от 2008 г., бр. 42 и 44 от 2009 г., бр. 97 и 101 от 2010 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 22 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11, ал. 1, т. 7 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемачи висши публични длъжности“.

2. В чл. 13, ал. 1 думите „по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси всеки частен интерес“ се заменят с „всеки частен интерес по смисъла на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемачи висши публични длъжности“.

§ 42. В Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 25, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 18, 54 и 97 от 2010 г., бр. 23, 32 и 48 от 2011 г., бр. 25, 38, 87 и 103 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 53 от 2014 г.) в чл. 5, ал. 7, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемачи висши публични длъжности“.

§ 43. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 45 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. – бр. 23 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 24 и 29 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемачи висши публични длъжности“.

§ 44. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14 и 17 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемачи висши публични длъжности“.

§ 45. В Закона за закрила и развитие на културата (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г.; попр., бр. 34 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 28 от 2005 г., бр. 74, 93, 99 и 103 от 2005 г., бр. 21, 41 и 106 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 19, 42 и 74 от 2009 г., бр. 13, 50 и 97 от 2010 г., бр. 25 и 54 от 2011 г., бр. 77 и 102 от 2012 г. и бр. 15 и 68 от 2013 г.) в чл. 26, ал. 5, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 46. В Закона за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.), в чл. 5, ал. 1, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 47. В Закона за защита на личните данни (обн., ДВ, бр. 1 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 70 и 93 от 2004 г., бр. 43 и 103 от 2005 г., бр. 30 и 91 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 94 и 97 от 2010 г., бр. 39, 81 и 105 от 2011 г. и бр. 15 от 2013 г.) в чл. 8, ал. 4, т. 2, буква „д“ думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 48. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г. и бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г., бр. 15, 27 и 30 от 2013 г. и бр. 61 от 2014 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 49. В Закона за защита от дискриминация (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 70 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 59 и 100 от 2007 г., бр. 69 и 108 от 2008 г., бр. 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 23 и 39 от 2011 г., бр. 38 и 58 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г. и бр. 26 от 2015 г.) в чл. 44, ал. 1, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 50. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 31, 46, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г. бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г. и бр. 12 от 2015 г.) в чл. 19, ал. 4, т. 2 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 51. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г. и бр. 34 от 2015 г.) в чл. 6, ал. 2, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 52. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г., бр. 45 и 102 от 2012 г., бр. 15, 24 и 66 от 2013 г. и бр. 98 и 107 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 16, ал. 2, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл. 16, ал. 3, т. 4 думите „чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 72 или 73 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 53. В Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 2009 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 80 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 92 и 93 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 54 от 2011 г., бр. 15, 38, 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г. и бр. 98 от 2014 г.) в чл. 195, ал. 9 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за

предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 54. В Закона за народните читалища (обн., ДВ, бр. 89 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 95 от 1997 г., бр. 90 от 1999 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 108 от 2006 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 47 и 97 от 2010 г. и бр. 68 от 2013 г.) в чл. 19а думите „подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „декларират частните си интереси по смисъла на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 55. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 88, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 96 и 108 от 2006 г., бр. 36, 43 и 71 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 80 и 82 от 2009 г., бр. 61 и 73 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г., бр. 38, 59, 77 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г. и бр. 12 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 21в, ал. 2:

а) в т. 9 думите „§ 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „§ 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“;

б) в т. 10 думите „чл. 21 и 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 72 или 73 от Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 56. Министерският съвет приема наредбата по § 2, ал. 5 в тримесечен срок от влизането в сила на закона.

§ 57. (1) Глави трета, пета и седма и § 2, § 7, т. 1, § 9 и § 12, т. 2 и 3 влизат в сила от 1 януари 2016 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 се прилагат съответните разпоредби от отменените Закон за публичност на имуществото на лицата, заемащи висши държавни и други длъжности и Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Правомощията на органите по отменените закони се упражняват от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията, съответно от органа по избора или назначаването – по отношение на установяването на конфликт на интереси на лицата по отменения Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, извън тези по чл. 5, ал. 2.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА СРЕД ЛИЦАТА, ЗАЕМАЩИ ВИШИ ПУБЛИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

С Решение № 230 от 9 април 2015 г. Министерският съвет прие Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2015-2020 г. Като водещ приоритет е изведено противодействието на корупцията по високите етажи на властта. Акцент в стратегията е предложената реформа на институционалната рамка в областта на превенцията и противодействието на корупцията, насочена към по-голяма ефективност и по-добра координация между съществуващите органи и звена. Ключова мярка в рамките на приоритет „Изграждане на ефективна система от антикорупционни органи и звена“ е създаването на нов единен независим антикорупционен орган, който да обединява функциите на съществуващи звена с основна роля да извършва реални проверки на декларациите за имущество и интереси и да осъществява производства за установяване на конфликт на интереси. Друга важна мярка е предвидената реформа на декларациите за имотно състояние и конфликт на интереси в рамките на приоритет „Противодействие на корупцията по високите етажи на властта“. В стратегията е предвидено засилване на правомощията на инспекторатите и натоварването им с функции по проверка на декларациите за имотно състояние на служителите в администрацията.

Настоящият законопроект е в изпълнение на тези мерки, предвидени в Националната антикорупционна стратегия. Той дава законодателен израз на идеите, залегнали в стратегията, и отговаря на необходимостта от създаване на по-ефективен механизъм за противодействие на корупцията по високите етажи на властта, намерила отражение и в препоръки, съдържащи се в докладите на Европейската комисия за напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка.

Основната цел на проекта на закон е да създаде работеща система за проверка на имуществените декларации и за установяване на конфликт на интереси чрез създаването на нов единен антикорупционен орган. Предложените решения се основават както на извършения анализ на действащата институционална рамка за противодействие на корупцията, така и на проучен чужд опит и препоръки на български и чуждестранни организации, работещи задълбочено по проблемите на борбата с корупцията.

Законът се основава на два действащи закона – Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности и Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Запазени са основните постановки на тези закони, като в същото време са предложени съществени нови разрешения и е прецизирана значителна част от разпоредбите с оглед установени проблеми в практиката по тяхното приложение.

В структурно отношение проектът на закон включва 7 глави и 81 члена в основния текст. Главите са, както следва: Общи положения, Национално бюро за предотвратяване на корупцията, Деклариране, Проверка на имущественото състояние, Несъвместимост и конфликт на интереси, Защита на подалия сигнала и Административнонаказателни разпоредби.

Законът урежда принципите и механизмите за предотвратяване на корупционното поведение на лицата, заемащи висши публични длъжности, условията и реда за деклариране, проверка и анализ на имущественото състояние, условията и реда за установяване на конфликт на интереси, както и статута и функционирането на Националното бюро за предотвратяване на корупцията.

Предложена е дефиниция на понятието „корупционно поведение“ за целите на закона, а именно поведение, при което в резултат на заеманата висша публична длъжност лицето получава облаги, водещи до незаконно увеличаване на неговото или на свързани с него лица имуществено състояние, или изпълнява възложените му правомощия или задължения по служба при условията на конфликт на интереси.

Уредени са принципите, на които се подчинява политиката за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, а именно:

- повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности;
- зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите;
- пропорционалност на намесата в личния и семейния живот;
- независимост, обективност и безпристрастност;
- защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;
- защита на лицата, подали сигнал за нарушение;
- взаимодействие между държавните органи.

По-съществените моменти в законопроекта са:

1. Създаване на Национално бюро за предотвратяване на корупцията.

Националното бюро за предотвратяване на корупцията е независим държавен орган за осъществяване на политиката за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности. То обединява Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност

(БОРКОР) и звеното в Сметната палата, което приема и проверява имуществените декларации. По този начин се създава необходимата връзка между функциите по проверка на имуществените декларации, установяването на конфликт на интереси и изготвянето на тази основа на анализи за оценка на риска. Това обединяване на функции е важно, тъй като конфликтът на интереси често е в основата на необяснимо обогатяване на съответните лица. На свой ред данните от проверките дават емпиричен материал за анализи с практическа насоченост.

Предвидено е Националното бюро да се ръководи и да се представлява от директор, който се подпомага от заместник-директор. По този начин се персонализира отговорността за работата на новия орган. Директорът и заместник-директорът се назначават и се освобождават от Президента по предложение на Министерския съвет. Участието на повече органи в процедурата по избор, както и предвиденото публично изслушване на кандидатите и задължителната проверка на тяхната почтеност гарантира провеждането на отговорен избор. Уредените положителни и отрицателни предпоставки за заемането на длъжностите, забраната за извършване на друга платена дейност и предвиденото възнаграждение имат за цел да създадат условия за назначаване на независими и компетентни личности.

Функциите на Националното бюро са две основни групи: оперативни – свързани с приемането и проверката на декларации за имущество и интереси и осъществяване на проверка на имущественото състояние и на производство за конфликт на интереси, и аналитични – по изготвяне на анализи и методологии и разработване на антикорупционни мерки. Изрично е предвидено, че изготвените от Бюрото анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да се произнесат по тях и да информират Бюрото за предприетите мерки. Това е гаранция, че аналитичната дейност на Националното бюро няма да бъде подценявана – какъвто проблем съществува по отношение на работата на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност.

За ефективно осъществяване на работата на Националното бюро е предвидено то да получава съдействие и информация от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, юридически лица и от граждани. Уредено е задължение за явяване пред Националното бюро, като за непредоставянето на информация и за неявяване е предвидена административнонаказателна отговорност. Друго важно правомощие на Националното бюро е възможността му да иска от съда разкриване на банкова тайна.

Предвидените в закона проверки и производства се осъществяват от инспектори, които задължително преминават през

проверка за почтеност. Те биват подлагани и на периодични, и на инциденти проверки за почтеност.

2. Разширяване на кръга на лицата, задължени да подават декларации.

Кръгът на лицата, включени в приложното поле на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности, е запазен и прецизиран, като са добавени и изцяло нови категории лица, имащи публични функции или правомощия по разходване на публични средства. Сред новите категории са общинските съветници, главните архитекти на общините, ректорите на държавни висши училища, управителите и изпълнителните директори на лечебни заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, лицата, определени да администратират и управляват средства от ЕС, лицата, на които са делегирани функции да организират и провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договорите, членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите и др. По този начин ще се постигне необходимата публичност и ще се осигури възможност за проверка на имуществото на лицата, които имат решаващи функции при разходване на значителни публични ресурси.

3. Разширяване на кръга на декларираните обстоятелства.

За осигуряване на по-пълна информация за имущественото състояние на лицата, заемащи висши публични длъжности, е разширен кръгът на обстоятелствата, които те са длъжни да декларират. Сред новите обстоятелства са трудовите доходи (пропуснати в действащия закон), чуждо недвижимо имущество и чужди превозни средства, подлежащи на регистрация, на стойност над 5000 лв., които лицето трайно ползва независимо от основанията за това и условията на ползване; както и обучения и пътувания извън страната, ако стойността им надхвърля 5000 лв.

4. Промени в правилата за деклариране.

Както и досега, лицето декларира имуществото и доходите си и имуществото и доходите на своите съпруг и ненавършили пълнолетие деца. Новост в закона е задължението за деклариране на имуществото и доходите и на лицето, с което задълженият е във фактическо съпругеско съжителство. Това разрешение отговаря на практическото положение, при което все повече хора живеят без брак.

Предвидено е задължените лица да подават декларации при заемане на публична длъжност всяка година до 30 април, както и при освобождаване от длъжност. Новост е предвиденото изискване те да подават декларация една година след

освобождаването им. По този начин може да се проследи тяхното имуществено състояние след напускане на длъжността.

5. Уреждане на производство за проверка на имущественото състояние на лице, заемащо висша публична длъжност.

Освен проверката на декларациите законът урежда ново производство, а именно – проверка на цялото имуществено състояние на лицето. То може да бъде образувано в няколко хипотези: установено несъответствие при проверката на декларацията за имущество и интереси в размер на и над 10 000 лв., установен конфликт на интереси, сигнал или публикация в средствата за масово осведомяване, отговарящи на изискванията на закона, или случай на риск, идентифициран при анализ и оценка на риска от корупционно поведение. Уредена е относително детайлна процедура за осъществяване на проверката, която гарантира събирането на необходимата информация и възможност за участие на проверяваното лице. В рамките на тази процедура е възможно Националното бюро да поиска да бъдат декларирани и проверени обстоятелства за имуществото и доходите на свързани с проверявания лица. Проверката приключва със съставяне на доклад, като в зависимост от констатациите докладът заедно със събраните доказателства се изпраща на Националната агенция за приходите, Държавна агенция „Национална сигурност“, Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество или на разследващите органи. Предвидено е задължение събраните доказателства да бъдат използвани в рамките на други административни производства.

6. Допускане на възможност производство да се образува по сигнал, в това число анонимен, както и по медийна публикация.

Законът допуска Националното бюро да действа и по анонимни сигнали и медийни публикации, стига те да съдържат достатъчно данни за необяснимо богатство и/или за конкретно корупционно поведение на лице, заемащо висша публична длъжност. По този начин, от една страна, се засилва значимостта на сигналната функция на гражданите и медиите, а от друга – се създават гаранции срещу злоупотреби с това право, като се изисква достатъчно информация за конкретни нарушения. Предвидени са допълнителни гаранции срещу възможна злоупотреба – издаване на методика за критериите за приемане на анонимните сигнали от директора на Бюрото и уреждане на задължение за директора, заместник-директора и за служителите на Бюрото да не предоставят информация относно лицата, по отношение на които са подадени сигнали или са образувани производства, преди тяхното приключване, както и да не изразяват публично становището си по отношение на висящи производства пред Националното бюро.

7. Предвиждане на проверки за почтеност на служителите и периодичен външен одит на Националното бюро.

Предвидените проверки за почтеност на служителите, както и уреждането на непреминаването на проверка за почтеност като основание за освобождаване от длъжността са гаранция, че в Бюрото ще работят личности с необходимия морален интегритет. Конкретното съдържание и процедурите за извършването на проверките за почтеност ще се определят от директора на Националното бюро, като те задължително ще включват проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на закона.

Като гаранция за ефективност на работата на Националното бюро е предвидено задължително провеждане на независим външен одит на дейността на всеки 18 месеца. Одитът се извършва от международна одиторска компания, определена от министъра на финансите по реда на Закона за обществените поръчки.

8. Ясна връзка между Националното бюро и другите компетентни органи.

Основен недостатък на действащата система за проверка на имуществените декларации е липсата на ясен механизъм за предприемане на последващи действия след приключване на проверката. Настоящият законопроект урежда различните хипотези, при които в зависимост от резултата от проверката се сезират други компетентни органи, за да предприемат последващи действия. Предвидено е задължение Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество да образува производство при сезиране от Националното бюро, а не само когато лицето е привлечено като обвиняем за определени престъпления, какъвто е действащият режим.

9. Усъвършенстване на уредбата в частта за конфликта на интереси.

В материята на конфликта на интереси е запазен действащият режим, който е модерен и съобразен със съвременните правни модели. Извършените промени са по посока прецизиране на правилата и съобразяване с основната идея за създаване на орган, който да проверява лицата, заемащи висши публични длъжности. Запазва се правната конструкция на същността на конфликта на интереси като административно нарушение, като се детайлизира и прецизира част от съставите на нарушенията. Националното бюро осъществява производство по конфликт на интереси по отношение на тези лица, а за служителите в администрацията проверката ще се прави от инспекторатите или от комисии от специално натоварени за това лица. Подобен модел е действал от 2009 до 2011 г. Целта е Националното бюро да се концентрира върху лицата, заемащи висши публични длъжности, и да не „отчита дейност“ чрез по-незначителни казуси по отношение на служители, стоящи по-ниско в йерархията. Дава се детайлизирана уредба на отвода и на реда и начина за извършването му и отпада задължението за подаване на нарочна декларация за отвод. Дава се възможност да се прави и устен отвод, стига да е надлежно протоколиран. Ново

законодателно решение е с постановяването на решение за установен конфликт на интереси да се налага и глоба в определен размер и да се постановява отнемане на облагата, придобита в резултат на конфликта на интереси. По този начин се спестява досегашният ред, при който първо се издава решение за установяване на конфликт на интереси и после, след като то влезе в сила след осъществения съдебен контрол, се издава наказателно постановление за налагане на санкции. Така се постига значителна процесуална икономия.

10. Прецизиране на разпоредбите, свързани с отговорността по закона.

Прецизирани са както съставите на административните нарушения, така и предвидените наказания, като е дадена възможност за по-голяма индивидуализация на наказанията в зависимост от особеностите на всеки отделен случай.

11. Създаване на условия за проверка на интегритета на всички лица, заемащи публични длъжности.

С § 2 на Допълнителните разпоредби уредената в закона система за деклариране е разпростряна и върху други категории лица, като е предвидено, че декларациите се подават пред органа по избора или назначаването, а проверката се прави от съответния инспекторат или от комисия от специално назначени служители с такива функции. Това означава, че тези лица ще подават същите декларации, но ще бъдат проверявани по друг ред, посочен в наредба на Министерския съвет. Уредени са съответни отклонения от процедурите пред Националното бюро, предвиждащи по-облекчен ред, както и намалена публичност по отношение на декларациите в частта за имуществото с оглед рисковете от възможни злоупотреби с тази информация, особено в по-малките населени места. Предвидена е възможността Националното бюро да дава методически указания.

12. Влизане в сила на закона.

Предвидено е разпоредбите, свързани с декларирането, проверките на декларациите и с проверката на имущественото състояние и конфликта на интереси, да влязат в сила от 1 януари 2016 г., което ще даде възможност да се обезпечи кадровото и ресурсното осигуряване на новия орган с оглед качествено изпълнение на тези задължения. Дотогава ще се прилагат разпоредбите на отменените закони, като правомощията на органите по тези закони ще се упражняват от директора на Националното бюро.

С приемането на проекта на закон ще се създадат условия за изграждане на ефективна система за превенция на корупцията, която да гарантира, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

